

Vedlegg 1

Mandat for AFP-utvalget

Regjeringen la 20. oktober 2006 fram St.meld. nr. 5 (2006–2007) *Opptjening og uttak av alderspensjon i folketrygden*. I stortingsmeldingen foreslås det en ny modell for opptjening av rettigheter og mulighet for uttak av alderspensjon fra folketrygden fra 62 år. I Innst. S. nr. 168 (2006–2007) sluttet et flertall på Stortinget seg til innholdet i stortingsmeldingen, bortsett fra på sju nærmere angitte punkter, jf. også pensjonsavtalen mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre av 21. mars 2007. Utvalget skal foreslå hvordan AFP-ordningene i de avtalefestede områdene i privat sektor kan tilpasses den nye modellen for opptjening og uttak av alderspensjon i folketrygden.

Dagens AFP-ordninger er tidligpensjonsordninger som utbetaler pensjon i perioden 62–66 år. Regelverket for AFP-ordningene er tilpasset dagens folketrygd, som utbetaler alderspensjon fra fylte 67 år. Når det innføres en fleksibel modell med mulighet for uttak av pensjon i folketrygden fra 62 år, må regelverket for AFP tilpasses dette. Regjeringen legger vekt på at denne tilpasningen må skje i samarbeid og forståelse med partene i arbeidslivet, og med respekt for de fremforhandlede rettigheter som ligger i ordningen. Videre må en tilpasset AFP-modell understøtte de målene som er satt for et nytt pensjonssystem, bl.a. slik at det lønner seg å stå i arbeid etter fylte 62 år. AFP skal fortsatt sikre at de som ønsker det, kan gå av ved 62 år på en verdig måte.

Med dette utgangspunkt skal AFP heretter være et tillegg til den fleksible alderspensjonen i folketrygden. Et slikt påslag vil gi et høyere samlet pensjonsnivå for dem som omfattes av ordningen enn det personer som bare mottar alderspensjon fra folketrygden får, og samtidig gi god motivasjon til videre arbeid.

Utvalget skal bygge på at Regjeringen i St.meld. nr. 5 (2006–2007) uttalte at den i arbeidet med AFP vil legge vekt på:

1. ”AFP-ordningen skal også i framtiden bidra til et godt tidligpensjonssystem fra 62 år. En tilpasset ordning skal understøtte målene for et nytt pensjonssystem, slik disse er trukket opp i Stortingets vedtak våren 2005.
2. Staten viderefører sitt samlede økonomiske bidrag til AFP-ordningen. Dette omfatter også verdien av skattefordeler og poengopptjening i folketrygden. Det økonomiske bidraget beregnes ut fra dagens uttaksrate, men justeres for det antallet som omfattes av ordningen. Staten bidrar med samme andel av den totale finansieringen som i dag.
3. AFP skal fortsatt sikre at de som ønsker det, kan gå av ved 62 år på en verdig måte. Dette sikres ved at AFP videreføres i form av et årlig påslag til alderspensjonen i folketrygden. Alderspensjon fra folketrygden og AFP skal kunne kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting i pensjonen. Det gis pensjonsopptjening i folketrygden for eventuell arbeidsinntekt, men ikke for pensjonen.

4. Overgangen til en tilpasset AFP-ordning vurderes i lys av Regjeringens forslag til innfasing av den nye alderspensjonen i folketrygden. Et forslag til ny AFP skal foreligge i god tid før hovedoppjøret i 2008.”

Utvalget skal spesielt vurdere:

I. Den økonomiske rammen for en framtidig AFP-ordning

Dagens AFP-ordning finansieres av partene i arbeidslivet. Staten bidrar i dag i form av statstilskudd som dekker 40 pst. av utgiftene til 64–66-åringer i privat sektor. I tillegg kommer kostnadene knyttet til gunstige skatteregler og pensjonsopptjening for AFP-pensjonister i folketrygden. Forslaget utvalget kommer fram til, skal ligge innenfor den økonomiske rammen for staten angitt i Regjeringens innspill, jf. punkt 2 i sitatet over fra St.meld. nr. 5 (2006–2007). Utvalget skal konkretisere denne økonomiske rammen. Det legges opp til at Staten bidrar med samme andel av den totale finansieringen som i dag.

II. Den konkrete utformingen av en tilpasset AFP-ytelse

Utvalget skal utarbeide et konkret forslag til hvordan AFP kan utformes som et påslag til folketrygdens alderspensjon slik det er skissert i stortingsmeldingen. Det skal legges til grunn at AFP skal være en ordning som kommer i tillegg til tjenestepensjonsordningene. Utvalget skal blant annet vurdere:

- hvordan ytelsen skal utmåles etter tidligere inntekt og yrkesaktivitet
- nærmere regler for beregning av påslaget
- om ytelsen skal være opphørende (for eksempel etter 15 år) eller livsvarig
- hvordan ytelsen skal reguleres.

Utformingen skal ivareta de hensyn som Regjeringen har skissert i punkt 3 i sitatet over fra St.meld. nr. 5 (2006-2007).

III. Hvordan finansieringsstrukturen skal være, herunder om rettigheter skal fonderes

Utvalget skal foreslå finansieringsløsning for en ny ordning, herunder beregning av partenes og statens bidrag og hvordan partenes bidrag skal utliknes på medlemsbedriftene. Utvalget skal vurdere om det skal skje en fondering av rettigheter.

IV. Avgrensning av ordningen og om det skal skje en samordning med andre ytelser

Utvalget skal vurdere kriteriene for tilslutning til ordningen og nærmere regler for hvem som skal ha rett til en AFP-ytelse, herunder krav til opptjeningstid og behandlingen av deltidsansatte. Det forutsettes at retten til AFP bortfaller dersom man mottar uføreytelser.

V. Hvem som skal administrere ordningen og være ansvarlig for forvaltningen av midlene

I St.meld. nr. 5 (2006–2007) heter det at det bør vurderes en organisatorisk samordning av de ulike ordningene. Utvalget skal skissere hvordan en eventuell samordning av ordningene i privat sektor kan organiseres.

VI. Hvordan avtalen skal reguleres (lov/forskrift/vedtekter/avtale)

I St.meld. nr. 5 (2006-2007) heter det at en tilpasset AFP-ordning, på tilsvarende måte som Regjeringens forslag til ny alderspensjon i folketrygden, skal ha et langsiktig perspektiv, være troverdig og forutsigbar. Statens bidrag til AFP-ordningen skal forankres i lov. Utvalget skal komme med et konkret forslag til et regelverk (lov/forskrift/vedtekter/avtale) for en tilpasset AFP-ordning.

VII. Overgangsregler

Utvalget skal legge fram forslag til hvordan en ny AFP-ordning skal fases inn og den eksisterende ordning fases ut, på både finansieringssiden og ytelses-siden. Det må blant annet vurderes hvordan midlene i dagens ordninger eventuelt skal inngå i en tilpasset ordning.

Utvalget må beregne de økonomiske konsekvensene av løsningen som foreslås på kort og lang sikt for gruppene som omfattes av ordningen, for foretakene og for staten.

Resultatet av utvalgets arbeid skal gi en løsning som partene kan legge til grunn i hovedtariffoppgjøret 2008. Utvalget skal legge fram sitt forslag til løsning for arbeids- og inkluderingsministeren innen 31. desember 2007.